

Aluekehittämisen keskustelu

Maakuntahallitus 21.02.2022 § 26
110/15.02.04/2022

Valmistelija

Kehittämisjohtaja Merja Olenius, p. 040 629 7210, sp. etunimi.sukunimi@esavo.fi

Päätösehdotus

Esittelijä: Maakuntajohtaja Pentti Mäkinen

Maakuntahallitus merkitsee selostuksen aluekehittämisen keskustelusta tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Etelä-Savon maakuntaliitto ja RR-Ely keskus kävivät lakisääteisen Aluekehittämisen keskustelun valtioneuvoston edustajien kanssa 4.2.2022. Keskustelua johti alivaltiosihteeri Elina Pylkkänen TEM:istä. Paikalla olivat myös kaikkien vastuuministeriöiden edustajat.

Osaavan työvoiman saatavuus ja alueellinen liikkuvuus olivat keskustelun ykkösteemana tällä yhteistyökierroksella. Keskustelussa oltiin yksimielisiä siitä, että Etelä-Savon maakunnalla on paljon vahvuuksia, joiden kautta alueellista elinvoimaa voidaan vahvistaa.

Puheenjohtaja Pylkkänen nosti esille seuraavat vahvuudet, joiden varaan tulevaisuutta kannattaisi rakentaa rohkeasti:

- Puhtaat vesistöt
- Monipuoliset kulttuuri- ja liikuntamahdollisuudet
- Vapaa-ajan asuminen, lähes 50 000 kakkosasuntoa/kesäpaikkaa
- Yrittäjyys-menteliteetti korkealla
- Onnelliset asukkaat ja vähäiset tuloerot
- Hyvä brändi

Yhteenvetona keskustelusta voidaan todeta, että väestön osaamistasoa on vahvistettava monilla eri tavoilla. Ikääntyvä väestö voidaan nähdä myös voimavarana samoin vapaa-ajan asukkaat. Maakunnan heikkoudet kannattaisi kääntää tukemaan haluttua kehityskulkua, sillä Etelä-Savo sijainti on hyvin saavutettava.

Ikääntyvä väestö tarvitsee paljon sotepalveluja, jonka vuoksi erityisesti sotehyvinvointipalveluihin tarvitaan lisää osaavaa työvoimaa, jonka pitovoimaa tulee vahvistaa ja lisätä.

Harva asutus ja puhdas luonnonkauneus yhdistettynä korkeaan laatuun, kiinnostaa tänä päivänä monia matkailijoita.

Työvoiman saatavuutta on parannettava ennen kaikkea oppilaitosyhteistyöllä ja koulutusmahdollisuuksien kehittämisellä sekä tehokkaiden työllisyydenhoidon tukitoimien avulla.

Tämän lisäksi työvoimaa on saatavissa lisää vapaa-ajan asukkaista (työurien pidentäminen ja vapaa-ajanvieton ja työskentelyn yhdistäminen), kausityövoimasta (erityisesti ulkomaisen kausityövoiman asumisolosuhteiden kehittäminen, hyödynnetään tyhjät tilat ja asunnot).

Maakunnan ikääntyvä väestö pitää myös nähdä voimavarana ja aktiivisena toimijana, jolla on paljon annettavaa koko maakunnan kehittämiseen.

Maakunnan nostamat uudistumisteemat olivat kaikkien mielestä kannatettavia:

1. Monipaikkaisuuden hyödyntäminen työvoiman saatavuudessa
2. Uudet toimintamallit ja tavat vastata työelämän tarpeisiin
3. Alueen veto- ja pitovoiman parantaminen verkostoyhteistyötä hyödyntäen

Kaikki yllä mainitut kolme teemaa kietoutuvat yhteen ja niille on tarjolla myös eri ministeriöiltä tukea monissa eri muodoissa, eikä vähiten rahoituksen osalta. Rahoitusta on nyt saatavilla eri lähteistä juuri näitä tarkoituksia varten. Lisäksi eri ministeriöissä tehdyt politiikkatoimenpiteet tukevat välillisesti ja suoraan maakunnan kehittämistavoitteita. Esimerkiksi työvoimapalvelujen lakiuudistukset (esim. POMA, TE2024) parantavat työttömien työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen kohtaantoa. Osaavan työvoiman tarjontaa alueella puolestaan kohottaa mm. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus koulutustarjonnallaan sen lisäksi, että koulutuspaikkoja on lisätty maakunnan alueella. Valtakunnallisesti edistetään kansainvälistä rekrytointia ja työperäistä maahanmuuttoa, koska kilpailu työvoimasta on globaali. Myös STM:n hallinnonalalla on tehty uudistuksia, joilla edistetään terveyttä ja osallisuutta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntien ja hyvinvointipalvelujen yhteinen asia. STM:n ja TEM:n yhteisillä Työkyky-ohjelmilla edistetään osatyökykyisen työvoiman osallistumista työmarkkinoille, johon voidaan maakunnassa panostaa.

Tutkimuksellinen tietopohja, joka on saatavissa em. ministeriöiden sekä VM:n, LVMn, MMMn ja YMn hallinnonaloilta auttaa maakuntaa rakentamaan järkevää ja tuloksellista polkua kohti elinvoimaista ja kestävää maakuntaa. Tiedon varassa rakennettu strategia ja käytännön kehittämisaskeleet ovat paras tae uudistumisen onnistumiselle. Tähän tarvitaan myös rohkeutta luopua vanhoista rakenteista ja rohkeutta edetä ennakkoluulottomasti kohti visiota.